

[Aksel Larsen.]

vil være det ideale, men jeg ved også, at vejen dertil er meget lang og trang. Dansk afrustning er derimod noget, som er gennemførligt, som vi selv kan bestemme om, og som vi endda kan gennemføre på meget kort tid. Dansk afrustning og erklæret neutralitet i stormagtskonflikter vil med bestemthed virke internationalt til fremme af afspændingens og nedrustningens og fredens sag og vil i hvert fald bidrage til at sikre vort eget land, at beskytte vort eget folk mod at blive udsat for krigens rædsler.

Den højtærede udenrigsminister talte om udviklingslandene og nødvendigheden af at yde hjælp til disse. Jeg tror, en af de mest aktive måder for at skaffe Danmark en sådan international goodwill, som ville gøre det svært for nogen stormagt at drage os ind i sine krigsrisikokonflikter, ville være virkelig for alvor at hjælpe udviklingslandene. Dertil kunne man passende bruge enten alle de millioner eller en væsentlig del af de millioner, man nu giver ud til militærvæsen, til det for Danmark absolut nytteløse, om ikke skadelige militærvæsen.

Topmødet, der blev væk, er en advarsel til os alle. Her er letsindighed ikke på sin plads, og partipolitisk udnyttelse i den ene eller den anden retning er det slet ikke. Vi har i et glimt set, hvor ustabil verdensfreden er; vi har pligt til efter evne at gøre, hvad vi kan, for at bevare den, og vi har pligt til efter evne at gøre alt, hvad vi kan, for at værne vort eget land.

Carsten Raft: En meget kendt pen og fremtrædende radikaler, redaktør Svend Thorsen, skrev den 30. april i Politiken en kronik om forsvarsforliget. Han byggede kronikken over de lidt skeptiske udtalelser, jeg havde fremsat om det radikale partis stilling, og mente, de var så fornærmelige, at sagen i Edvard Brandes' tid ville være blevet afgjort i Dyrehaven. Han var meget stærk i sine påstande om det radikale partis positive situation. Jeg beder om tilladelse til et enkelt citat. Svend Thorsen skrev, at hermed, altså med forsvarsforliget, „endte mere end et halvt århundredes principstrid om det danske forsvar og et tiårs principstrid om Danmarks uden-

rigspolitik, det vil sige om landets tilslutning til Atlantpagten.“

Han sagde desuden meget stærke ting og sluttede med at sige, at det radikale parti senest fra den 24. marts 1960 at regne er et Atlantparti og et forsvarsvilligt parti.

Det varede ikke mange dage, før der kom en serie af protester fra fremtrædende radikale, og i fremtrædende radikale blade protesterede man skarpt mod Svend Thorsens udtalelser og sagde, de berøede på en misforståelse. Der var ikke nogen, der støttede ham; så vidt jeg ved, gjorde heller ikke partiet noget som helst for at støtte ham. Han fik en voldsom modstand imod sig, og han skrev en gribende henvendelse til det radikale landsmøde, om det dog ikke ville give ganske tydelig besked om, hvordan situationen var; men det radikale landsmøde kom og sagde ingenting.

Jeg vil gerne spørge det ærede medlem hr. Lannung, om der ikke er grund til her at sige noget om spørgsmålet. Det er jo dog en strid, der har vakt megen interesse og rejst mange problemer, og det radikale parti er et ret centralt placeret parti, der har indflydelse på mange ting, og det har omkring forsvarsforliget — det efter min opfattelse uheldige forsvarsforlig — meget stærkt påberåbt sig prisen: det radikale partis tilslutning; helt sentimentalt gjorde man det. I dag var det ærede medlem hr. Ole Bjørn Kraft også meget stærkt ude i en fremhævelse af, at alle de demokratiske partier stod bag forsvarsforliget.

Jeg synes, det er naturligt, at jeg på dette sted retter det spørgsmål til partiets ordfører, om der ikke var grund til at sige et par ord om denne strid og måske komme med de ganske klare og faste udtalelser, som situationen kræver, og som altså ikke er kommet endnu.

Udenrigsministeren (Krag): Jeg takker de ærede ordførere for de udtalelser, der er faldet i denne debat, og jeg vil gerne have lov til at tage disse udtalelser som udtryk for, at der i denne sal mellem alle demokratiske partier er enighed om de principielle linjer i dansk udenrigspolitik.

En række ærede medlemmer, hr. Per